

כנס בית דגן לניוד מכסות

עופר קרוז - אסמבר

כל העם הזמין לכנס. הושמעו כל אותם דברים שידעו עליהם קודם. לא שמענו איך באמת שומרים על המשק הקטן ואם בכלל. לא שמענו איך שומרים על הענף מפני תהפוכות הזמן וכמו באספה הפוליטית חזרנו הביתה כמו שבאנו והשארנו "למנהיגים" להמשיך את שעשו כבר קודם

הם לא מוציאים ממנו את פרנסתם. המדינה, כפי שאני מבין, חייבת לקבל על עצמה אחריות ולהקים מנגנון פרישה לאלו שרוצים בראש ובראשונה, אבל גם לאלו שעדיין לא מבינים שבתנאים הקיימים והמוצעים הם לא יוכלו לשרוד. מימון תכנית כזו מן הראוי שתעשה בהסכם עם נציגי היצרנים, אבל בשילוב עם מימון לאומי נדיב. המכסה שתשתחרר תופנה ליצרנים שרוצים, יש להם יכולת ולפחות 51% מהמועסקים ברפת הם גם בעלי הרפת. בתנאים אלו הקצאת המכסה תהיה בידי ועדה מקצועית, המכסה תינתן ללא תשלום וכפיקדון בלבד. כלכלני וחסידיו "כלכלת השוק" ירצו לקבוע מחיר למכסה, אבל ולמיטב ידיעתי והכרתי אין בנמצא רפתן שמייצר כ-600,000 ליטר, כמקור

בלתי הפיך, שבו מעט מאד היום ועוד פחות מחר, יישארו חקלאים בעלי מכסה שהם גם עובדים פיסית בענף. כבר היום, יש לא מעט בעלי מכסות רדומים שמישהו מייצר את המכסה שלהם ואילו הם עסוקים בשלל עסקים שונים ומשונים, שאין להם כל קשר לענף. התופעה שכיחה במושבים, אבל גם בקיבוץ שאפילו לא הלך לשותפות, יש ולא מוצאים ברפת אפילו חבר קיבוץ אחד. המדינה פועלת בענף כמו שהיא פועלת בכל השוק וזה "כלכלת השוק", שמשמעותה הסרת אחריות ואם לא במידי אזי בטווח הנראה לעין. האם ניתן לעצור את התהליך? איני יודע. מה שברור לי בכל אופן שלמדינה יש חובה מוסרית להגן על אלו ששנים עבדו בענף והיום

נף החלב בישראל נכנס למהלך רב שנתי, בעל מגמה ברורה, כבר עם החלת הרפורמה - הקמת שותפויות ואומנויות. ההמשך בהעברת השליטה על תנובה לגורם חיצוני, שכל עניינו זה התמורה לבעלי המניות שלו. התוצאה של מהלכים אלו, יחד עם החידוש של ה"מכרזה" לניוד מכסות ברורה וחדה. כל מי שעינו בראשו, רואה את המעבר של ניהול משק החלב לידי המחלבות ואילו הן ישלמו כמו בארצות הברית של אמריקה - רק את מה שיצליחו לגבות מהשוק. היה פעם שר חקלאות שחיסל את רפתות נחלת יצחק בססמה של "חקלאות לחקלאים", מי ייתן ויקום מעפר. הלהט שדחף את הקמת השותפויות יצר מצב

מפגש החקלאים עם השר

הצעתו של עוזי דובלין מחושב רמת צבי הנדון: ניווד מכסות יצור בענף החלב - פדיון מכסות

כידוע נותרו בענף יצרנים אשר לא ביצעו במשקם השקעות במסגרת הרפורמה בענף החלב, מספר יצרנים הגיעו להסכם על סגירה, בתוך כמה שנים, אך הרוב ממשיכים ללא כל הסדר.

יש להניח כי בשנים הקרובות יסגרו עוד כ-100 רפתות מקרב אלה בנוסף על כ-300 שנסגרו עד כה. לאחר ששמענו על כוונתכם לשנות את שיטת פדיון מכסות החלב, אנו יצרני החלב במושב קוראים לכם לפעול כדלקמן:

- לבדוק היטב את המצב המשפטי של ניווד המכסות, על מנת למנוע זעזועים בתכנון משק החלב - יש לשמר את עקרון התכלית הראויה.
  - להקים ועדת כלכלנים (המצויים בתחום) על מנת שייקבע המחיר הנכון לפדיון 1 ליטר, כאשר מועצת החלב משמשת מסלוקה ללא מכרז.
  - מכסת חלב המנויידת תוצע ליצרני אותו המושב שבו יוצרה, בעדיפות ראשונה.
  - לקבוע רשימת יצרנים (תור) לניווד המכסות כפי שהיה בעבר.
  - לפעול מול רשויות המס על מנת לפרוס את התקבולים מפדיון המכסה ומכירת האיננוטר ל-5 שנים, כדי להקטין את חבות המס.
- אנו מודים לכם על היוזמה לקיום כנס זה ומקווים כי תמשיכו לפעול לקידום הענף וביסוסו.

בברכת חברים

באי הכנס - 30.8.07

פרנסה יחיד, שמסוגל לעמוד במטלה הכלכלית של רכישת מכסה שבמידית כרוכה בהשקעות כבדות בתשתית של מבנים ובעלי חיים. אם ובמידה שיצליחו מנהיגי כלכלת השוק, לא יהיה מנוס משיתוף של בעלי הון חיצוניים בהשקעות ומכאן קצרה הדרך להשלמת התהליך של הקמת כמה מפעלים עתירי הון ובידי בעלי הון, כאשר ברפת כמו באמריקה, שפעת פועלים מקומיים זורים בשכר מינימום. בריחת הממשלה מאחריות יחד עם תכנון חסר תכנון להפיכת ישראל למדינת נדלן ומטעים, יצרה מצב שבו אין מי שיודע, איך וכיצד נספק מזון לפרות, שאותה ממשלה הזרימה להן את כספי הרפורמה.

פעולה ממשלתית ציבורית לפרישה בכבוד (ואם יורשה לי לצטט את עצמי, אמרתי את זה כבר לפני יותר מעשור) זו חובה אזרחית מהמעלה הראשונה. ייצור החלב לאחר הפרישה יהיה יותר יציב, יותר יעיל ובעלויות יותר נמוכות ויפה שעה אחת קודם. ■